

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЧЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

голова ради факультету
аудіовізуального мистецтва

«29» серпня 2025 року

Наталія МАРХАЙЧУК

**ПОРЯДОК ВИБОРУ ТА ПЕРЕГЛЯДУ
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ
НА ФАКУЛЬТЕТІ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА**

Харків, 2025

1. Загальні положення

1.1. Ці Рекомендації визначають механізми вибору, застосування та систематичного оновлення методів навчання для забезпечення високої якості підготовки фахівців у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

1.2. Ці Рекомендації розроблені відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Стандарту вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК, а також з урахуванням рекомендацій НАЗЯВО щодо студентоцентрованого навчання та стандартів ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area).

1.3. Вибір та перегляд методів навчання ґрунтується на таких принципах:

- Студентоцентрованість (орієнтація на активну роль здобувача, врахування його потреб та зворотного зв'язку);
- Академічна свобода (право викладача на самостійний вибір інноваційних методів та технологій викладання, включаючи цифрові інструменти та технології штучного інтелекту);
- Практико-орієнтованість (пріоритет методів, що імітують реальні виробничі процеси в аудіовізуальній індустрії);
- Технологічна гнучкість (здатність методів оперативно адаптуватися до змін програмного забезпечення та технічного інструментарію галузі).

1.4. Рекомендації поширюються на усіх науково-педагогічних працівників факультету, які забезпечують викладання навчальних дисциплін. Відповідальність за обґрунтований вибір методів у межах конкретної дисципліни несе викладач. Моніторинг актуальності та систематичність перегляду методів навчання та викладання координується гарантом освітньої програми та завідувачем кафедри.

2. Критерії вибору методів навчання та викладання

2.1. Викладач самостійно обирає методи навчання під час розроблення силабусу та / або робочої програми навчальної дисципліни, керуючись принципом академічної свободи та необхідністю досягнення програмних результатів навчання (ПРН) відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

2.2. Основними критеріями первинного вибору методів навчання та викладання на факультеті є:

- Відповідність змісту дисципліни (кожен метод має бути інструментом досягнення конкретного програмного результату навчання);
- Рівень підготовки здобувачів;
- Специфіка форми навчання (можливість ефективного застосування методів як в офлайн, так і в онлайн або змішаному форматах);
- Результати зворотного зв'язку (врахування пропозицій здобувачів та результатів анкетування щодо ефективності раніше застосованих методів);
- Часовий ресурс (співвідношення обсягу навчального матеріалу до кількості аудиторних годин та годин для самостійної роботи);
- Наявність матеріально-технічного забезпечення (доступність актуального знімального обладнання, освітлювальної техніки та ліцензійного програмного забезпечення у навчальних лабораторіях);
- Професійна актуальність;
- Для фаховоорієнтованих дисциплін – єдність теорії та візії (вербальні методи (лекції) мають обов'язково супроводжуватися наочними методами).

2.3. При виборі методів навчання і викладання поряд із традиційними рекомендовано надавати перевагу активним та інтерактивним підходам, які стимулюють критичне мислення здобувача та його здатність до фахової саморефлексії та формують у здобувача вищої освіти soft skills.

3. Порядок вибору методів навчання та викладання

3.1. Первинний вибір методів навчання здійснюється викладачем (автором курсу) на етапі проєктування або оновлення силабусу та / або робочої програми навчальної дисципліни.

3.2. Процес вибору методів викладачем передбачає таку послідовність дій:

- Аналіз ПРН (визначення конкретних навичок, які має опанувати здобувач);
- Співставлення з критеріями (перевірка обраного методу на відповідність вимогам розділу 2 цих Рекомендацій);
- Інструментальне планування (визначення необхідного технічного забезпечення (лабораторної бази) для реалізації обраного методу);
- Узгодження з формами контролю (забезпечення логічного зв'язку між обраним методом навчання та критеріями оцінювання результатів);
- Адаптація до освітнього середовища (можливість реалізації методу в умовах очного, дистанційного або змішаного навчання);
- Фіксація в документації (опис обраних методів у відповідних розділах силабусу / робочої програми).

3.3. Вибір форм і методів навчання здійснюється науково-педагогічним працівником самостійно з урахуванням специфіки навчальної дисципліни. Кафедри можуть пропонувати орієнтовний перелік методів, що відповідають змісту ОК та забезпечують досягнення ПРН.

3.4. Для максимальної ефективності освітнього процесу викладач може комбінувати різні групи методів (словесні, наочні, практичні, інтерактивні тощо), спрямовуючи їх на формування визначених компетентностей здобувача.

4. Порядок та процедура перегляду методів навчання та викладання

4.1. Перегляд методів навчання та викладання є плановим процесом, що здійснюється щороку під час перегляду / оновлення освітньої програми, силабусів та/або робочих програм на наступний навчальний рік з метою

забезпечення актуальності освітнього процесу та його відповідності сучасним вимогам галузі.

4.2. Підставами для ініціювання перегляду методів навчання та викладання можуть бути:

- результати семестрового анкетування здобувачів щодо якості викладання;
- рекомендації стейкхолдерів та/або зміни у професійних стандартах галузі;
- результати моніторингу (аналіз результатів підсумкової атестації, захистів проєктів, звіту голови ЕК);
- результати внутрішнього обміну досвідом (взаємовідвідування занять, участь у методичних семінарах кафедри);
- поява нових технологічних рішень (оновлення ПЗ, обладнання, впровадження інструментів ШІ);
- результати професійного самоаналізу викладача (оцінка власного досвіду реалізації методів, аналіз досягнення ПРН та задоволеності навчальним процесом).

4.3. Процедура перегляду передбачає:

1. Аналіз викладачем ефективності застосованих методів за попередній період на основі підстав, визначених у п. 4.2.;
2. Обговорення та схвалення пропозицій щодо оновлення методів на засіданні профільної кафедри (в протоколі може фіксуватися лише ухвала);
3. Погодження Гарантом освітньої програми оновленого переліку методів на відповідність ПРН та загальній концепції програми;
4. Внесення змін до силабусу та / або робочої програми; затвердження їх у чинний спосіб.

4.4. Протягом семестру викладач має право на експериментальне впровадження нових методів (у межах академічної свободи) з подальшим аналізом результатів на засіданні кафедри (науково-методичних семінарах).